

HOTĂRÎRE

pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea activității interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești

nr. 459 din 05.08.2009

Monitorul Oficial nr.124-126/526 din 14.08.2009

* * *

Abrogat: 02.02.2018

[Hotărîrea Guvernului nr.113 din 31.01.2018](#)

În scopul executării prevederilor art.11 alin.(4) din [Legea nr.264-XVI din 11 decembrie 2008](#) privind autorizarea și plata interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.57-58, art.159), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Regulamentul privind organizarea activității interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești, conform anexei nr.1; completările ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului, conform anexei nr.2.

2. Tipărirea autorizațiilor pentru desfășurarea activității de interpret și/sau traducător se efectuează din contul și în limita mijloacelor alocate din bugetul de stat Ministerului Justiției, precum și din contul mijloacelor speciale prevăzute de lege.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la 20 septembrie 2009.

PRIM-MINISTRU

Zinaida GRECEANÎ

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Vitalie Pîrlog

Chișinău, 5 august 2009.

Nr.459.

Anexa nr.1
la Hotărîrea Guvernului
nr.459 din 5 august 2009

REGULAMENTUL

privind organizarea activității interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești,

de notari, avocați și de executorii judecătorești

1. Prezentul Regulament stabilește modul de gestionare a procesului de înregistrare a candidaților și susținere a examenului de atestare, modul de creare a Comisiei de atestare a interpreților și traducătorilor, modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației, precum și cerințele privind instruirea continuă a interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești.

I. COMISIA DE ATESTARE A INTERPREȚILOR ȘI TRADUCĂTORILOR. COMPONENȚA ȘI ATRIBUȚIILE ACESTEIA

2. Comisia de atestare a interpreților și traducătorilor (în continuare – Comisia) se constituie prin ordinul ministrului justiției pe un termen de 4 ani și este compusă din 5 membri.

3. În componența Comisiei sînt incluși 2 reprezentanți ai Ministerului Justiției, 2 profesori universitari și un reprezentant al Academiei de Științe a Moldovei.

4. Membrii Comisiei se delegă de către entitățile competente, la solicitarea Ministerului Justiției.

5. Activitatea în calitate de membru al Comisiei este efectuată pe baze obștești, cu păstrarea salariului de la locul de muncă de bază.

6. Comisia are următoarele atribuții:

a) examinează solicitările de înregistrare la examenul de atestare;

b) efectuează examenul de atestare a candidaților înregistrați;

c) propune ministrului justiției eliberarea autorizației pentru activitatea de interpret și/sau traducător;

d) examinează încălcările comise de interpreți și/sau traducători în exercitarea atribuțiilor;

e) decide asupra retragerii autorizației pentru activitatea de interpret și/sau traducător;

f) propune ministrului justiției suspendarea și încetarea activității interpretului și/sau traducătorului.

7. Comisia poate antrena în activitatea sa alți specialiști, după necesitate.

8. Comisia se întrunește în ședințe ori de cîte ori este necesar, dar nu mai rar decît o dată în trimestru.

9. Membrii Comisiei sînt anunțați despre ordinea de zi, data, ora și locul convocării ședinței cu cel puțin 3 zile înainte de desfășurarea acesteia.

10. Din numărul membrilor Comisiei, cu majoritatea de voturi este ales președintele acesteia.

Ședințele Comisiei se deschid și sînt prezidate de președintele ei, iar în cazul absenței acestuia – de un membru ales de Comisie.

11. Ședințele Comisiei sînt deliberative dacă la ele participă majoritatea membrilor. Hotărîrile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.

12. Lucrările de secretariat ale Comisiei sînt asigurate de Ministerul Justiției.

13. Lucrările de secretariat cuprind:

a) pregătirea informației pentru publicare pe site;

b) înregistrarea actelor depuse, potrivit pct.17;

c) pregătirea documentelor necesare pentru desfășurarea ședinței;

d) informarea membrilor Comisiei despre ordinea de zi, data, ora și locul ședinței;

e) asigurarea activităților legate de desfășurarea examenului;

f) întocmirea proceselor-verbale ale ședinței Comisiei;

g) completarea autorizațiilor și prezentarea acestora ministrului justiției pentru semnare;

h) ținerea evidenței autorizațiilor eliberate;

i) arhivarea materialelor examenelor, a proceselor-verbale ale ședințelor Comisiei și a hotărîrilor adoptate de aceasta.

14. Mandatul de membru al Comisiei încetează în caz de:

a) expirare a mandatului;

b) demisie;

c) deces.

15. Desemnarea unui nou membru al Comisiei se efectuează prin ordinul ministrului justiției în termen de pînă la o lună de la data survenirii vacanței. Noul membru va avea mandat pentru durata rămasă a mandatului membrului Comisiei în locul căruia a fost desemnat.

II. PROCESUL DE ÎNREGISTRARE A CANDIDAȚILOR PENTRU EXAMENUL DE ATESTARE

16. Informațiile referitoare la data și locul desfășurării examenului de atestare se publică pe site-ul oficial al Ministerului Justiției (www.justice.gov.md) cu 30 de zile înainte de data stabilită.

17. Cu cel puțin 20 de zile înainte de data desfășurării examenului de atestare, persoanele care doresc să obțină autorizația pentru activitatea de interpret și/sau traducător depun la Ministerul Justiției următoarele acte:

a) cerere, cu indicarea activității și a limbii pentru care se solicită autorizarea (interpret și/sau traducător);

b) curriculum vitae;

c) copia legalizată a diplomei de licență ori echivalentă din care rezultă specializarea în limba sau limbile străine pentru care se solicită autorizarea, cu anexa la diplomă;

d) copia legalizată a actelor ce atestă vechimea în muncă în specialitatea dată de cel puțin 2 ani;

e) declarația pe propria răspundere privind lipsa antecedentelor penale;

f) copia legalizată a buletinului de identitate.

Prevederea de la lit.c) nu este obligatorie în cazul interpreților și traducătorilor din sau în una din limbile orientale ori rar folosite (japoneză, chineză, turcă, arabă etc.), precum și al interpreților semnelor celor surzi, muți ori surdomuți. În aceste cazuri, solicitanții prezintă certificate care atestă nivelul cunoașterii limbii sau, după caz, a semnelor celor surzi, muți ori surdomuți.

18. Cu cel puțin 15 zile înainte de data desfășurării examenului, Comisia se întrunește în ședință în vederea examinării dosarelor depuse de candidați și adoptă hotărîrea privind admiterea la examenul de atestare, candidatul primind calificativul de "admis" sau "respins".

19. Hotărîrea Comisiei privind admiterea la examenul de atestare se publică pe site-ul oficial al Ministerului Justiției cu cel puțin 14 zile înainte de data desfășurării examenului. Candidatului respins i se eliberează, la cerere, un extras din hotărîrea de respingere a cererii de admitere la examen.

20. În decurs de 24 de ore de la publicarea hotărîrii Comisiei, candidatul care nu a fost admis la examen poate depune, sub sancțiunea decăderii din drept, o contestație adresată ministrului justiției.

21. Contestația se examinează de ministrul justiției în termen de 2 zile de la data depunerii. Dacă se constată că refuzul de admitere la examen este neîntemeiat, ministrul justiției solicită Comisiei reexaminarea cererii de admitere la examen a candidatului respins.

22. Ședința Comisiei de atestare pentru reexaminarea cererii de admitere la examen se convoacă în termen de 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut în pct.20. Comisia soluționează contestația în termen de 2 zile și informează ministrul justiției și solicitantul despre rezultatele reexaminării cererii de admitere la examen.

III. DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE ATESTARE

23. Atestarea candidaților se efectuează de Comisie în baza examenului de atestare.

24. Examenul de atestare se organizează în lunile aprilie-mai (sesiunea de primăvară) și în lunile octombrie-noiembrie (sesiunea de toamnă). În caz de necesitate, Comisia poate organiza examene și în alte perioade.

25. Cu cel puțin 3 zile înainte de data desfășurării examenului, pe site-ul oficial al Ministerului Justiției se publică informația privind ora și locul desfășurării probelor.

26. Accesul în sala de examen se face pe baza buletinului de identitate și a listei candidaților admiși la examen. Prezența fiecărui candidat va fi atestată prin semnătura acestuia în dreptul numelui său pe lista de examen.

27. Examenul la limba pentru care se solicită autorizația constă din următoarele probe:

a) pentru interpreți: proba orală;

b) pentru traducători: proba scrisă.

28. Proba scrisă cuprinde:

a) traducerea din limba străină în limba moldovenească a unei hotărâri judecătorești, a unui act de procedură sau a unui alt document juridic;

b) traducerea din limba moldovenească în limba străină a unei hotărâri judecătorești, a unui act de procedură sau a unui alt document juridic.

29. Proba orală cuprinde:

a) interpretarea simultană din limba moldovenească în limba străină a unei conversații orale (interogatoriu, audierea unui martor etc.) de circa 1000 de cuvinte (durata maximă: 10 minute);

b) interpretarea simultană din limba străină în limba moldovenească a unei conversații orale (interogatoriu, audierea unui martor etc.) de circa 1000 de cuvinte (durata maximă: 10 minute);

c) interpretarea consecutivă fără text din limba străină în limba moldovenească a unei conversații orale (interogatoriu, audierea unui martor etc.) de circa 500 de cuvinte. Textul va fi redat integral într-un timp ce nu va depăși pe cel al enunțului inițial;

d) interpretarea consecutivă fără text din limba moldovenească în limba străină a unei conversații orale (interogatoriu, audierea unui martor etc.) de circa 500 de cuvinte. Textul va fi redat integral într-un timp ce nu va depăși pe cel al enunțului inițial;

e) interpretarea consecutivă cu text (traducere la vedere) din limba străină în limba moldovenească a unui text juridic de circa 400 de cuvinte citite în circa 2 minute. Textul este remis candidatului după lectură și va fi rostit integral într-un timp ce poate depăși pe cel al lecturii, dar care nu depășește pe cel al unei interpretări consecutive fără text;

f) interpretarea consecutivă cu text (traducere la vedere) din limba moldovenească în limba străină a unui text juridic de circa 400 de cuvinte citite în circa 2 minute. Textul este remis candidatului după lectură și va fi rostit integral într-un timp ce poate depăși pe cel al lecturii, dar care nu depășește pe cel al unei interpretări consecutive fără text.

30. Subiectele probelor sînt aprobate de Comisie și sînt prezentate în plic sigilat, care se deschide în sala de examen.

31. În vederea elaborării lucrării scrise, secretarul Comisiei va distribui candidaților pixuri, foi și ciorne pe care va fi aplicată ștampila Ministerului Justiției. După repartizarea foilor și a ciornelor, fiecare dintre ele se numerotează în colțul din dreapta sus cu cifre arabe luate în cerc. Se interzice utilizarea altor foi, ciorne sau pixuri în timpul examenului decît a celor puse la dispoziție de către secretar.

32. Candidații se așează astfel încît să nu poată comunica nici între ei, nici cu alte persoane din exterior.

33. Cu excepția dicționarelor bilingve pentru limba străină respectivă, care pot fi utilizate doar la probele pentru traducători, utilizarea altor surse este strict interzisă.

34. Supravegherea probelor scrise este asigurată de președintele comisiei, un membru al Comisiei și doi observatori desemnați de ministrul justiției.

35. Fiecare subiect al probei este apreciat după un barem de la 0 la 20 de puncte. Acumularea a mai puțin de 10 puncte pentru oricare dintre subiectele probei este eliminatorie. Pentru a promova examenul, este necesară acumularea a minim 30 de puncte la proba scrisă – în cazul traducătorilor și minim 90 de puncte la proba orală – în cazul interpreților.

36. Pe baza evaluării se întocmește lista rezultatelor examenului de atestare, în care se vor menționa, pentru fiecare candidat, punctele la fiecare subiect, media generală obținută, precum și calificativul "admis" / "respins".

37. În cazul în care solicitantul nu a susținut examenul de atestare, el poate fi admis repetat la examen: prima oară – peste 6 luni și a doua oară – peste un an după încercarea anterioară.

38. Rezultatele examenului se consemnează într-un proces-verbal semnat de președintele și membrii Comisiei și sînt publicate pe site-ul oficial al Ministerului Justiției.

39. Decizia privind rezultatele examenului de atestare poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la data primirii rezultatului, în instanța de contencios administrativ.

40. În decurs de 5 zile de la adoptarea de către Comisie, hotărîrea privind promovarea examenului

de atestare a interpreților și/sau traducătorilor se transmite ministrului justiției pentru eliberarea autorizației.

IV. MODUL DE ELIBERARE A AUTORIZAȚIEI PENTRU ACTIVITATEA DE INTERPRET ȘI/SAU TRADUCĂTOR

41. Autorizația pentru desfășurarea activității de interpret și/sau traducător se eliberează de ministrul justiției.

42. Autorizația pentru desfășurarea activității se eliberează în termen de cel mult 60 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii.

43. Autorizația pentru desfășurarea activității de interpret și/sau traducător se înregistrează în Registrul de stat al interpreților și traducătorilor, ținut de Ministerul Justiției.

44. Refuzul de a elibera autorizația se întocmește în scris și poate fi contestat în instanța de contencios administrativ, în condițiile legii.

45. Autorizația se eliberează contra unei plăți în mărime de 450 de lei, achitate în contul Ministerului Justiției.

46. În cazul pierderii, furtului sau al deteriorării autorizației de interpret și/sau traducător, la cererea titularului autorizației, Ministerul Justiției eliberează un duplicat al acesteia.

47. În vederea eliberării duplicatului, pe lângă cererea formulată în acest sens, solicitantul prezintă dovada publicării anunțului de declarare a nulității autorizației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

48. În conținutul duplicatului se va reproduce integral cuprinsul autorizației de traducător și interpret, cu mențiunea "DUPLICAT".

V. MODUL DE SUSPENDARE ȘI RETRAGERE A AUTORIZAȚIEI INTERPRETULUI ȘI/SAU TRADUCĂTORULUI

49. Activitatea interpretului și/sau traducătorului se suspendă:

a) dacă acesta deține în organele pentru care prestează servicii o funcție publică incompatibilă cu activitatea de interpret și/sau traducător;

b) în cazul în care nu a anunțat în termen de 30 de zile Ministerul Justiției despre schimbarea numelui, domiciliului, reședinței sau numărului de telefon.

50. Încălcările comise de interpreți și/sau traducători în exercitarea atribuțiilor, care ar putea servi drept temei pentru suspendarea activității se examinează de către Comisie.

51. În timpul examinării încălcărilor comise, prezența interpretului sau a traducătorului este obligatorie. Dacă acesta lipsește în mod nejustificat, Comisia poate să decidă examinarea încălcării și în lipsa acestuia.

52. Suspendarea activității interpretului și/sau a traducătorului se dispune prin ordinul ministrului justiției, în baza deciziei Comisiei. În ordin se indică temeiurile suspendării și perioada pentru care se suspendă activitatea. În Registrul de stat al interpreților și traducătorilor se face mențiunea respectivă despre suspendarea activității.

53. În cazul în care condițiile ce au condus la suspendarea activității interpretului și/sau a traducătorului au dispărut, aceștia în termen de 10 zile notifică Ministerului Justiției despre reluarea activității. În Registrul de stat se face mențiunea respectivă despre reluarea activității.

54. Autorizația pentru activitatea interpretului și/sau traducătorului se retrage în cazul în care:

a) a fost eliberată în baza unor documente false ori a fost depistată neautenticitatea datelor din actele prezentate;

b) în privința interpretului și/sau traducătorului a fost pronunțată o sentință definitivă și irevocabilă de condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni legate de activitatea profesională.

55. Retragera autorizației interpretului și/sau traducătorului se efectuează în baza deciziei Comisiei, cu radierea acestuia din Registrul de stat al interpreților și traducătorilor.

56. Decizia de retragere a autorizației se aduce la cunoștința interpretului și/sau traducătorului de către Comisie în termen de 5 zile de la data emiterii.

57. Decizia de retragere a autorizației interpretului și/sau traducătorului poate fi contestată în

instanța de contencios administrativ, în condițiile legii.

VI. INSTRUIREA CONTINUĂ A INTERPREȚILOR ȘI TRADUCĂTORILOR

58. În vederea prestării unor servicii de înaltă calitate, interpretul și traducătorul urmează să se autoinstruiască continuu.

59. Instruirea continuă a interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești se efectuează, pe baze contractuale, de instituțiile de învățământ superior.

60. Interpretul și traducătorul participă cel puțin o dată în an la programe de formare profesională continuă organizate de instituțiile de învățământ superior din țară sau din străinătate ori la alte forme de perfecționare profesională, ținându-se cont de necesitatea specializării lor în tehnici de interpretare/traducere și terminologie juridică națională și internațională.

61. Interpretul și traducătorul prezintă anual Ministerului Justiției un raport privind activitatea de autoinstruire și instruire continuă efectuată.

Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului
nr.459 din 5 august 2009

COMPLETĂRILE ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului

[Pct.1 exclus prin [Hot.Guv. nr.736 din 03.10.2012](#), în vigoare 12.10.2012]

2. Capitolul I punctul 2) din anexa nr.1 la [Hotărîrea Guvernului nr.241 din 6 martie 2006](#) "Cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor efectuate și serviciilor prestate, contra plată, de Ministerul Justiției și instituțiile subordonate ale acestuia și tarifelor la acestea, precum și a regulamentelor privind modul și direcțiile de utilizare a mijloacelor speciale" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.43-46, art.284), cu modificările și completările ulterioare, se completează în final cu următoarea poziție:

	"Eliberarea autorizației pentru activitatea de interpret și traducător antrenat de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești	450,00"
--	---	---------